

POSUDEK OPONENTA PÍSEMNÉ KVALIFIKAČNÍ PRÁCE

Název práce: Vážně to chcete vymazat?
Autor/ka práce: Radim Hořelka
Studijní program: Fotografie
Typ studijního programu: navazující magisterský

Vymezení cíle a jeho naplnění: C

Aktuálnost tématu (a relevance zvolené metodologie v případě diplomové práce): A

Odborný přínos, původnost práce a její případné využití v praxi: D

Logická stavba a členění práce: B

Formální úprava a náležitosti práce včetně jejího rozsahu: A

Práce s informačními zdroji: C

Jazyková, stylistická a terminologická úroveň: D

Celkové/vlastní shrnutí hodnotitele:

Diplomová práce Radima Hořelky se věnuje slibnému tématu zapomínání v kontextu digitální kultury a zejména sociálních sítí. Autorovo chápání paměti je uvozeno analogií mezi lidskou a technickou pamětí („Jak je biologicky dáno, tak samotná mysl selektuje vzpomínky tím, že si uchovává podstatné věci a ty méně podstatné zapomíná. My poté tento vzorec přenášíme do digitálního prostředí...“ s. 18), která se stává leitmotivem práce („technické pokroky nám přidávají ‚superschopnost‘ nezapomínat“, s. 21; „Tyto produkty a služby nám umožňují překonávat naše biologické limity a rozšiřovat kapacitu naší paměti a představitosti“, s. 55 atp.). Tato problematická analogie (a z ní vycházející ztotožnění „zapomínání“ s „mazáním“) znemožňuje autorovi smysluplně uchopit roli „mnemotechniky“ v digitální době a sama je ukázkou těžko obhajitelné zapomnětlivosti: vztah paměti a techniky je obtěžkané téma s bohatou tradicí táhnoucí se přinejmenším k Platónově kritice písma (resp. jeho rozlišení *mnémé* a *hypomnésis*).

Nejzajímavějším momentem práce, který však ustrnul ve fázi nedomyšleného a nepromyšleného prvního nápadu, je úvaha nad košem počítače coby „místem“ pro prozatímní odložení souborů k potenciálnímu (a nikoli nutně definitivnímu) odstranění. Autor pro něj užívá ohavného anglicismu *limbo* (2. pád *limba*), asi nezná český výraz *limbus* (2. pád *limbu*). Hlavně ale nerozvíjí potenciál myšlenky takového rezervoáru či meziskladiště, kterou lze snadno rozšířit na příbuzné fenomény typu zálohy, mezipaměti, kulturní formy „odpadu“ (spam či junk) atp. a která je samozřejmě opět hojně diskutována v soudobé i starší literatuře. Způsobům zacházení s košem překvapivě ani není věnována pozornost v dotazníku.

Obě tyto slabiny vedou v důsledku k tomu, že práce zcela opomíjí tu vůbec nejdůležitější, totiž časovou dimenzi paměti/zapomínání a specificky moderní temporální zkušenost pozdržení, suspendování či odročení. Důslednější promyšlení „limbu“ by mohlo také pomoci lépe zacílit nyní

odstředivě působící kapitoly (zejm. 2 a 7). Oceňuji pokus o dotazníkové šetření s působivým množstvím respondentů, ovšem analýza se opět zastavila v půli cesty a sleduje pouze jednotlivé atributy bez křížové, vícerozměrné klasifikace.

Otázky a náměty k diskusi při obhajobě:

Posiluje technika paměť nebo zapomnětlivost?

Doporučení práce k obhajobě: ANO
Navrhovaná klasifikace: C
Datum vypracování posudku: 31.5.2024

.....Tomáš Dvořák.....

Jméno oponenta práce

.....31.5.2024.....
(datum a podpis)